

UVODNIK

P rve stranice dvadesetčetvrtog broja *Znakova vremena* posvećujemo istaknutom bošnjačkom filozofu, arabisti, teologu, publicisti i prevodiocu Ismetu Kasumoviću. Riječ je o misliocu koji je otvorio nove horizonte ozbiljnijeg i sistematičnijeg izučavanja filozofskih, teoloških i sufijskih djela koja su pisali Bošnjaci na arapskom, turskom i perzijskom jeziku. Jedan od njegovih najvećih doprinosa izučavanju islamske filozofske i sufijske misli kod nas jeste stvaranje novog stručnog filozofskog i teološkog pojmovlja na bosanskom jeziku. Kao izvanredan poznavalac arapskoga jezika nastojao je da višeznačnim filozofskim sintagmama i pojmovima klasičnih islamskih filozofa pronađe najadekvatnije pojmove i termine u našem odnosno jeziku zapadnoevropske filozofske tradicije. Njegovo iskustvo izvornog islamskog filozofskoga jezika u svoje mišljenje i jezik ugradit će brojni istraživači i prevodioci klasične islamske literature u zadnjoj deceniji proteklog i prvim godinama 21. stoljeća. Njegov tekst, koji ovdje objavljujemo, o Toposu čovjeka unutar filozofskog opusa Ali Dede-a Bošnjaka nam to najbolje pokazuje.

U odjeljku Religija i umjetnost donosimo jedan kraći tekst u kojemu autor Hasan Bulkhari raspravlja o fenomenu religijske umjetnosti. Zapravo pomenuti autor uporedno razmatra umjetnost u kršćanstvu, budizmu i islamu, posebno naglašavajući figuralnost kršćanske i budističke odnosno transfiguralnost islamske umjetnosti.

Potom slijedi odjeljak Kritička sučeljavanja u kojem objavljujemo dva teksta. U prvom tekstu koga potpisuje Eliot Divich se kritički razmatra Nasrov pristup filozofiji umjetnosti. Drugi tekst predstavlja veoma interesantan odgovor Sejjida Huseina Nasra u kojem, kritički upoređujući tradicionalnu i modernu umjetnost, autor govori o tradiciji, umjetnosti i duhovnosti odnosno o vjerskim ishodištima tradicionalne umjetnosti kakva

je islamska.

Odjeljak Bošnjačko iskustvo politike sadrži tri teksta koja kroz različite kulturno-historijske epohe razmatraju fenomen bošnjačke politike. U prva dva teksta Esad Zgodić piše o bošnjačkom iskustvu politike osmanskog i austrougarskog perioda. U trećem tekstu “Nacionalna država-zašto ne?”, Šaćir Filandra piše o bošnjačkom iskustvu politike novijeg vremena.

U odjeljku Klasična literatura možemo čitati studiju Ismeta Bušatlića pod naslovom Irfan i estetika u neoplatonizmu bagdadske grupe Abu Hayyana al-Tawhidija u kojoj se autor osvrće na mišljenje i tekstove o estetici grupe bagdadskih učenjaka iz 10. i 11. stoljeća.

U odjeljku Historijske teme donosimo višestruko značajan tekst našeg poznatog učenjaka Tajiba Okića. U tekstu pod naslovom “Jedna fetva o Sariju Saltuku” Okić govori o pojavi islama na prostorima jugoistočne Evrope, vjerskoj situaciji na Balkanu prije pojave znamenitog islamskog misionara Sarija Saltuka, te o širenju islama među Slavenima.

Posljednji odjeljak rezervisan je za sjajni tekst Luce Lopez-Baralt u kojemu se na dokumentiran način govori o sudbini muslimana uoči i nakon njihovog izгона iz Španije 1609. godine. Opisujući svoja teška emocionalna stanja nakon izгона iz Andalusa, muslimani su razvili veoma zanimljivu i nadasve vrijednu književnost koja predstavlja svojevrsno ogledalo povijesnih zbivanja na kraju 16. i na samome početku 17. stoljeća u Španiji. ♦

Adnan Silajdžić